

HİZMET İÇİ EĞİTİM VE DİN GÖREVLİSİ

Ahmet DOĞAN

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-783-6

Kitap Adı

Hizmet İçi Eğitim ve Din Görevlisi

Yazar

Ahmet DOĞAN

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Sonçağ Matbaacılık

Bisac Code

REL081000

DOI

10.37609/akya.208

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Bilimde, teknolojide, toplumsal alanda ve buna bağlı olarak eğitim ve iletişim alanındaki gelişmelerin önemli bir ivme kazandığı günümüzde, bütün dünyada olduğu gibi ülkemizde de hızlı bir toplumsal değişme süreci yaşanmaktadır. Bu nedenle; toplumu din konusunda aydınlatmakla görevli olanların, bu değişim ve ihtiyaçlara göre ortaya çıkabilecek muhtemel soru ve sorunlara karşı hazır olup bunlara tatminkâr cevap verebilecek bilgi birikimi ve donanımına sahip olmaları gerekmektedir.

Din hizmetlerinde hedeflenen amaçlara ulaşabilmek için, öncelikle onları gerçekleştirecek olan kalifiye elemanların yetiştirilmesi esastır. Din hizmetlerinde etkinliğin ve verimliliğin sağlanmasında atılabilecek önemli adımların başında, bu görevi yürüten personele, sahip olmaları gereken yeterliklerin/bilgi, beceri ve davranışların en hızlı, etkili ve ekonomik yollardan kazandırılması gelmektedir. Bu ise, mesleğe yönelik iyi bir hizmet öncesi eğitimin yanı sıra, sistemli, planlı ve ihtiyaca uygun bir hizmet içi eğitim ve yetiştirme faaliyetinin hayata geçirilip, sürekli kılmasıyla mümkündür.

Bu araştırma, hizmet içi eğitim ve buna bağlı olarak din görevlilerinin, almış oldukları hizmet içi eğitime bakış açılarını, tutumlarını içermektedir. Ayrıca aidiyet ve tükenmişlik düzeyleri de belirlenerek din görevlilerinin hizmet içi eğitim tutumları arasında ilişki olup olmadığı tespit edilmiştir.

Araştırma; problem, amaç, yöntem, temel kavramlar (Din görevlisi, Din Hizmetleri, Eğitim, Hizmet İçi Eğitim ve Tükenmişlik) ve kuramsal çerçeveden (Diyanet İşleri Başkanlığı, Hizmet İçi Eğitim ve Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri) oluşan teorik ve Hizmet İçi Eğitimle ilgili yapılmış alan araştırmasını içeren pratik olmak üzere 2 ana bölümden oluşmaktadır.

Ahmet DOĞAN

KISALTMALAR

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.m.	: adı geçen makale
Ans.	: Ansiklopedisi
Bkz.	: Bakınız
C.	: Cilt
Çev.	: Çeviren
DEM	: Değerler Eğitim Merkezi
Der.	: Derleyen
DİB	: Diyanet İşleri Başkanlığı
DİE	: Devlet İstatistik Enstitüsü
DMK	: Devlet Memurları Kanunu
DPB	: Devlet Personel Başkanlığı
DPT	: Devlet Planlama Teşkilatı
Ed.	: Editör
H.z.	: Hazreti
KAYA	: Kamu Yönetimi Araştırması
M.	: Mükerrer
md.	: Maddesi
MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
MPM	: Milli Prodüktivite Merkezi
ÖSYM	: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi
s.	: Sayfa
ss.	: Sayfa sayısı
S.	: Sayı
TAKAV	: Tapu Kadastro Vakfı
TBMM	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDV	: Türkiye Diyanet Vakfı
TODAİE	: Türkiye ve Ortadoğu Amme İdaresi Enstitüsü
ty.	: tarih yok
SPSS	: Statistic Program for Social Sciences
vb.	: ve benzeri
vd.	: ve devamı
vs.	: vesaire

İÇİNDEKİLER

Önsöz	ii
Kısaltmalar	iv
Giriş	1
1. Araştırmanın Problemi	1
2. Araştırmanın Amacı	5
3. Araştırmanın Önemi	6
4. Araştırmanın Sınırlılıkları	8
5. Araştırmanın Sayıltıları	8
6. Araştırmanın Evreni ve Örneklem	8
7. Araştırmanın Hipotezleri/Denenceleri	10
8. Araştırmanın Yöntemi	11
8.1. Araştırmanın Modeli	12
8.2. Veri Toplama Araçlarının Hazırlanması	12
8.3. Veri Toplama Aracının Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları	14
8.4. Verilerin Toplanması	18
8.5. Verilerin Analizi ve Değerlendirilmesi	19
9. İlgili Araştırmalar	20
10. Temel Kavramlar	23
10.1. Din Görevlisi	23
10.2. Din Hizmetleri	28
10.3. Hizmet İçi Eğitim	31
10.4. Tükenmişlik	32

I. BÖLÜM

HİZMET İÇİ EĞİTİM VE DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI HİZMET İÇİ EĞİTİM FAALİYETLERİ

1. Hizmet İçi Eğitim	37
1.1. Hizmet İçi Eğitimin Tanımı	38
1.2. Hizmet İçi Eğitimin Amacı	41
1.3. Hizmet İçi Eğitimin Faydaları	43
1.4. Hizmet İçi Eğitimde Karşılaşılan Sorunlar	44

1.5. Yasal Dayanak.....	49
1.5.1. 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu.....	50
1.5.2. Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı.....	51
1.6. Hizmet İçi Eğitimin Gerekliliği	54
1.7. Hizmet İçi Eğitim Türleri.....	55
1.7.1. Süresine Göre Hizmet İçi Eğitim.....	56
1.7.2. Hizmetin Zamanına Göre Hizmet İçi Eğitim	56
1.7.3. Yönelim Yerlerine Göre Hizmet İçi Eğitim	56
1.7.4. Eğitilenlerin Hizmette Bulundukları Aşamaya Göre Hizmet İçi Eğitim.....	57
1.7.5. Uygulama Zamanına Göre Hizmet İçi Eğitim	58
1.7.6. Uygulama Yerine Göre Hizmet İçi Eğitim	59
1.8. Süreç Olarak Hizmet İçi Eğitim	60
1.8.1. Hizmet İçi Eğitim Politikasının Belirlenmesi.....	61
1.8.2. Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Belirlenmesi.....	64
1.8.3. Hizmet İçi Eğitim Önceliklerinin Belirlenmesi.....	68
1.8.4. Hizmet İçi Eğitimin Planlanması	69
1.8.5. Hizmet İçi Eğitimin Bütçesinin Belirlenmesi	72
1.8.6. Hizmet İçi Eğitim Programlarının Hazırlanması ve Aşamaları.....	74
1.8.7. Hizmet İçi Eğitimin Uygulanması	75
1.8.8. Hizmet İçi Eğitimin Değerlendirilmesi.....	79
1.8.8.1. Yapılış Zamanları Bakımından Değerlendirme...81	
1.8.8.2. Eğitime Katılanlar Bakımından Değerlendirme .81	
1.9. Gelişmiş Bazı Ülkelerde Hizmet İçi Eğitim	82
1.9.1. Fransa'da Hizmet İçi Eğitim	83
1.9.2. ABD'de Hizmet İçi Eğitim	84
1.9.3. Japonya'da Hizmet İçi Eğitim	86
1.9.4. İngiltere'de Hizmet İçi Eğitim	86
1.9.5. Almanya'da Hizmet İçi Eğitim	88
1.10. Türkiye'de Hizmet İçi Eğitim Veren Kurumlar/Kuruluşlar 91	
1.10.1. Devlet Personel Başkanlığı (DPB)	91
1.10.2. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE)	93
1.10.3. Milli Prodüktivite Merkezi (MPM)	94

1.10.4. Sınai Eğitim ve Geliştirme Merkezi (SEGEM)	95
1.10.5. Yakın ve Orta Doğu Çalışma Eğitim Merkezi (YODÇEM)	96
1.10.6. Devlet Memurları Yabancı Diller Eğitim Merkezi	96
1.10.7. Diğer Kurumlar/Kuruluşlar	97
1.11. Raporlarda Hizmet İçi Eğitim.....	97
1.11.1. İdari Reform Danışma Kurulu Raporu'nda Hizmet İçi Eğitim	98
1.11.2. Kamu Yönetimi Araştırması'nda Hizmet İçi Eğitim (KAYA).....	99
1.12. Kalkınma Planlarında Hizmet İçi Eğitim	101
2. Diyanet İşleri Başkanlığı.....	105
2.1. Tarihi Süreç İçerisinde Diyanet İşleri Başkanlığı	105
2.2. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Görev ve Sorumlulukları	114
2.3. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Teşkilat Yapısı	117
2.3.1. Merkez Teşkilatı	118
2.3.2. Taşra Teşkilatı	118
2.3.3. Yurtdışı Teşkilatı	119
3. Diyanet İşleri Başkanlığı Hizmet İçi Eğitim Faaliyetleri	121
3.1. Başkanlıkça Düzenlenen Hizmet İçi Eğitim Kursları.....	122
3.1.1. Hizmete Hazırlık (Adaylık) Eğitimi	122
3.1.2. Kur'an-ı Kerim Hizmet İçi Eğitim Kursları	124
3.1.3. Tashih-i Huruf (Kur'an-ı Kerim'i Güzel Okuma) Kursları	126
3.1.4. Aşere Takrib Kursları	128
3.1.5. İhtisas Kursları	129
3.1.6. Yabancı Dil Ağırlıklı Hizmet İçi Eğitim Kursları	132
3.1.7. Canlı Yayınla Uzaktan Eğitim	133
3.1.8. Eğitimcilerin Eğitimi	134
3.1.8.1. Eğitim Merkezi Öğretmenlerinin Eğitimi.....	134
3.1.8.2. Rehber Öğreticilerin Eğitimi	135
3.1.8.3. Formatör Öğreticilerin Eğitimi	137
3.1.9. Yurt Dışından Gelen Mahalli Din Görevlilerinin Eğitimi	138

3.2. Bilgilendirme ve Değerlendirme Toplantıları.....	139
3.3. Personelin Eğitim Seviyelerinin Yükseltilmesi.....	142

II. BÖLÜM

BULGULAR VE YORUM

1. Demografik Bilgiler	145
1.1. Unvanlarına Göre Din Görevlileri	145
1.2. Din Görevlilerinin Medeni Durumları	145
1.3. Evli Olan Din Görevlilerinin Eşlerinin Çalışma Durumları	146
1.4. Din Görevlilerinin İkamet Ettikleri Yerleşim Birimleri	147
1.5. Din Görevlilerinin Eğitim Durumları.....	148
1.6. Din Görevlilerinin Yaş Dağılımı.....	149
2. Kişisel Bilgiler ve Görüşler	150
2.1. Din Görevlilerinin Hizmet Süreleri	150
2.2. Din Görevlilerinin Hafız Olup Olmama Durumları	151
2.3. Din Görevlilerinin Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Vermiş Olduğu Hizmet İçi Eğitim Kursları ve Bu Kursların İçeriği Hakkındaki Bilgi Düzeyleri	153
2.4. Din Görevlilerinin Temel Eğitim ve Hizmete Hazırlık (Adaylık) Eğitimi Haricinde Meslekleri İle İlgili Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katılma Durumları.....	154
2.5. Din Görevlilerinin Temel Eğitim ve Hizmete Hazırlık (Adaylık) Eğitimi Haricinde Meslekleri İle İlgili Katıldığı Hizmet İçi Eğitim Kursları.....	155
2.6. Din Görevlilerinin Hizmet İçi Eğitim Kursuna Katıldıkları En Son Tarih	156
2.7. Din Görevlilerinin Mesleklerini Temsil Etme Yeterlikleri Hakkındaki Görüşleri	157
2.8. Din Görevlilerinin Mesleki Açından Kendilerini Yetersiz Hissettikleri Alanlar	158
2.9. Din Görevlilerinin Mesleki Gelişmeleri Takip Etme Şekilleri	161
2.10. Din Görevlilerinin Bilgi ve Beceri Anlamında Mesleki Gelişim Durumları	162

2.11. Din Görevlilerinin Kendilerine Yöneltilen Dini Sorulara Cevap Verme Düzeyleri	162
2.12. Din Görevlilerinin Kitap Okuma Alışkanlıkları	163
2.13. Din Görevlilerinin Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Mealini Okuma Durumları	165
2.14. Din Görevlilerinin Mesai Bağlamında Namaz Saatleri Dışındaki Meşguliyetleri	166
2.15. Din Görevlilerinin Mesleklerini Yürütme Açısından Genel Memnuniyet Düzeyleri.....	167
3. Din Görevlilerinin Mesleki Aidiyetleri	172
4. Din Görevlilerinin Hizmet İçerisi Eğitim Tutumları.....	182
4.1. Birinci Alt Boyutla (Gereklilik) İlgili Bulgular ve Analizleri.....	183
4.2. İkinci Alt Boyutla (Etkileyen Faktörler) İlgili Bulgular ve Analizleri.....	192
4.3. Üçüncü Alt Boyutla(Yeterlik) İlgili Bulgular ve Analizleri	200
4.4. Dördüncü Alt Boyutla (Tutum) İlgili Bulgular ve Analizleri.....	208
4.5. Hizmet İçerisi Eğitim Tutum Ölçeği İle İlgili Bulgular ve Analizleri.....	216
5. Din Görevlilerinin Mesleki Tükenmişlikleri.....	227
5.1. Birinci Alt Boyutla (Duygusal Tükenme) İlgili Bulgular ve Analizleri	227
5.2. İkinci Alt Boyutla (Düşük Kişisel Başarı Hissi) İlgili Bulgular ve Analizleri	237
5.3. Üçüncü Alt Boyutla(Duyarsızlaşma) İlgili Bulgular ve Analizleri.....	246
5.4. Tükenmişlik Ölçeği İle İlgili Bulgular ve Analizleri	255

SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Sonuç	267
2. Öneriler.....	272
Kaynakça.....	277
EK.....	287
Ek-1: Anket Formu	287

KAYNAKÇA

1. Kanunlar, İstatistikler ve Raporlar

1. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu, Madde 214.
2. *I. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1963-1967), DPT Yayını, Ankara 1963, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi:25.01.2010.
3. *II. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1968-1972), DPT Yayını, Ankara 1967, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi: 25.01.2010.
4. *III. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1973-1977), DPT Yayını, Ankara 1973, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi:25.01.2010.
5. *IV. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1979-1983), DPT Yayını, Ankara 1979, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi:25.01.2010.
6. *V. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1985-1989) , DPT Yayını, Ankara 1985, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi:25.01.2010.
7. *VII. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (1996-2000), DPT yayını, Ankara 1996, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi: 25.01.2010.
8. *VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı* (2001-2005), DPT yayını, Ankara 2000, <http://www.dpt.gov.tr> Erişim Tarihi:25.01.2010.
9. *Din Hizmetleri Sunan Personelin Genel Hizmet İçi Eğitim Programı*, Ankara 2004.
10. *Diyanet İşleri Başkanlığı İhtisas Eğitimi Programı*, Ankara 2007.
11. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2004*, Ankara 2005.
12. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2005*, Ankara 2006.
13. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2006*, Ankara 2007.
14. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2007*, Ankara 2008.
15. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2008*, Ankara 2009.
16. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2009*, Ankara 2010.
17. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2010*, Ankara 2011.
18. *Diyanet İşleri Başkanlığı İstatistikleri 2011*, Ankara 2012.
19. *Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı* (2009-2013), Ankara 2008.
20. *Diyanet İşleri Başkanlığı Stratejik Planı* (2012-2016), Ankara 2012.
21. *Diyanet İşleri Başkanlığı, Yurtdışı Din Hizmetleri Raporu*,Ankara 1993.
22. *İdarenin Yeniden Düzenlenmesi İlkeler ve neriler, İdari Reform Danışma Kurulu Raporu*, TODAİE Yayınları, No. 123, Sevinç Matbaası, Ankara 1972.
23. *Kamu Yönetimi Araştırması Genel Raporu*, TODAİE Yayınları, No. 238, DİE Matbaası, Ankara 1991.
24. *Resmİ Gazete*.
25. *Türkiye Cumhuriyeti Anayasası 1982*, Madde: 136.
26. 25.06.1958 tarihli ve 7163 sayılı Kanun; <http://www.todaie.gov.tr/v1/hakki-mizda.php?Baslik=74>.
27. 11978 sayılı ve 17.04.1965 tarihli Resmİ Gazete.
28. 22.06.1965 tarihli ve 633 sayılı Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun.

29. 20498 sayılı ve 20.04.1990 tarihli Resmi Gazete, Madde 4 (Değişik: 22/04/2009-5891 S.K.).
30. 01.07.2010 tarihli ve 6002 sayılı Kanun.
31. Diyanet İşleri Başkanlığı Mevzuatı, K-1/1.

2.Makale, Kitap ve Tezler

32. Acar, İ. (2002), "Etkili Bir Din Hizmeti Açısından Hz. Peygamberin Örnekliği", *Diyanet İlmî Dergi*, C. XXXVIII, S. 4, ss. 63-76, Ankara.
33. Açıkalın, Ş. (1991), "Özel ve Kamu Kuruluşlarında Hizmet İçi Eğitimin Engelleri", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S. 6, ss. 111-119, Ankara.
34. Açıkalın, Ş.; Aytaç, T. (1994), *Çağdaş Örgütlerde İnsan Kaynağının Yönetimi*, PEGEM Yayıncılık, İstanbul.
35. Akgemici, T. (1997), "İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme Etkinliğinin Sağlanması", *Verimlilik Dergisi*, Sy. 4, Ankara.
36. Akın, A. (2004), "Osmanlı Devletinde Din Görevlilerinin Rolü", *Diyanet İlmî Dergi*, C. XL, S. 3, ss. 49-70, Ankara.
37. Albayrak, A. S. ve diğerleri (2005), *SPSS Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistik Teknikleri*, (Ed.: Şeref Kalaycı), Asil Yayın Dağıtım, Ankara.
38. Aldemir, M. C.; Ataol, A.; Solakoğlu, B. G. (1993), *Personel Yönetimi*, Fakülteler Kitabevi, İzmir.
39. Arabacı, F. (2008), "Din Hizmetlerinde Sosyal Bilim Verilerinden Yararlanma Gereği", *I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007)*, I-II, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
40. Arıkbay, C. (1993), *Yerel Yönetimlerde Eğitim ve Danışmanlık Hizmetleri Gereksinimi ve Karşılama Kaynakları*, MPM Yayını, Ankara.
41. Aslanpay, N. (1973), *Diyanet İşleri Başkanlığı, 1924-1973, (Kuruluşu, Çalışması ve Birimlerinin Tanıtılması)*, Ayyıldız Matbaası, Ankara.
42. Ay, M. E. (2002), *Ailede ve Okulda İdeal Din Eğitimi*, Bilge Yayınevi, İstanbul.
43. Aytaç, T. (2000), "Hizmet İçi Eğitim Kavramı ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar", *Milli Eğitim Dergisi*, S. 147, Ankara.
44. Aytürk, N.; Çelik, Y.; Şahinaslan, E. (1989), "Diyanet İşleri Başkanlığının Teşkilat Tarihçesi", *Diyanet İlmî Dergi*, C. XXV, S. 1, Ankara.
45. Babadoğan, C. (1989), "Kamu Kesimindeki Hizmet İçi Eğitim Programlarının Etkinliğinin Değerlendirilmesi", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C. XXII, S. 1, Ankara.
46. Balcı, A. (2005), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntem, Teknik ve İlkeler*, Pegem A Yayıncılık, 5. Baskı, Ankara.
47. Başaran, İ. E. (1991), *Eğitime Giriş*, Ankara.
48. Bayraklı, B. (1994), "Din Eğitiminde İhtimal İlkesi", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, Sayı: 1, İstanbul.
49. ----- (1994), "Kuran-ı Kerim'de Din Adamı Kavramı", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, İstanbul.

50. Bayramoğlu, Y. F. (1993). *Belediyede İnsan Kaynağı Yönetimi*, Yerel Yönetimin Geliştirilmesi Programı El Kitapları Dizisi, T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, IULA, EMMU Uluslararası Yerel Yönetimler Birliği, İstanbul.
51. Bilen, M. (2001), "Cami İmamlarının Hadis Bilgilerinin Mahiyeti Üzerine Tecrübi Bir Araştırma", *İslamiyat*, C. IV, S. 1, ss. 73-88, İstanbul.
52. Bilgin, B. (2001), *Eğitim Bilimi ve Din Eğitimi*, Gün Yayıncılık, Ankara.
53. Bilgin K. U.; Akay, A.; H. Koyuncu, E.; Haşar, E. Ç. (2007), *Yerel Yönetimlerde Hizmet İçi Eğitim*, Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Yayını, Ankara.
54. Bingöl, D. (1990), *Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler*, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum.
55. Birand, K. (1998), "Manevi Bilimler Metodu Olarak Anlama", *Kamiran Bırand Külliyyatı*, Akçağ Yayınları, Ankara.
56. Bircan, İ. (1988), "Mahalli İdarelerde Hizmet İçi Eğitimin Önemi ve Etkinliği", *Türk İdare Dergisi*, S. 378, ss. 309-316, Ankara.
57. Buhârî, Ebû Abdullah Muhammed b. İsmail 256/870, *Câmi'u's-Sahih*, I-VIII, Çağrı Yayınları, İstanbul 1982.
58. Bulut, M. (2006), "Din Görevlileri Üzerine Bazı Tespitler", *Din Hizmetlerinde Yöntem ve Verimlilik*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
59. ----- (1994), "Şeriye Vekaletinin Dini Yayın Hizmetleri", *Diyanet İlmi Dergi*, C. XXX, S. 1, Ankara.
60. Buyrukçu, R. (1996), *Din Görevlisinin Mesleği Temsil Gücü*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara.
61. Büyükkaragöz, S. S.; Çivi, C. (1997), Cuma, *Genel Öğretim Metotları*, 7. Baskı, Öz Eğitim Yayınları, İstanbul.
62. Büyüköztürk, Ş. (2004), *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı*, 4. Baskı, Pegem A Yayıncılık, Ankara.
63. Can, H.; Akgün, A.; Kavuncubaşı, Ş. (1995), *Kamu ve Özel Kesimde Personel Yönetimi*, Siyasal Kitapevi, Ankara.
64. Canan, İ. (1992), *Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi*, I-XVIII, Akçağ Yayınları, Ankara.
65. Canman, D. (1977), "Türkiye'de Kamusal Hizmet İçi Eğitim ve Değerlendirilmesi Çalışmaları", *Amme İdaresi Dergisi*, C. X, S. 4, ss. 10-22, Ankara.
66. ----- (1995), *Çağdaş Personel Yönetimi*, TODAİE Yayınları, S. 260, Ankara.
67. ----- (2000), *İnsan Kaynakları Yönetimi*, Yargı Yayını, Ankara.
68. Cascio, F. Wayne (1992), *Managing Human Resources; Productivity, Quality of Work Life, Profits*, Third Edition, Mc Graw Hill Inc, New York.
69. Cherniss, C. (1980), *Professional Burnout in Human Service Organizations*, Praeger Publishers, New York.
70. Cüceloğlu, D. (1996), *İnsan ve Davranışı*, 6. Baskı, Remzi Kitabevi, İstanbul.
71. Çekin, A. (2003), "İmam-Hatiplik Mesleği Üzerine", *Diyanet Aylık Dergi*, S. 154, Ankara.

72. Çevikbaş, R. (2002), *Hizmet İçi Eğitim ve Türk Merkezi Yönetimindeki Uygulaması Alan Araştırması*, Nobel Yayını, Ankara.
73. Çukurçayır, M. A. (2002), "Personel Yönetiminde Değişen Anlayışlar ve Yerel Yönetimler", *Türk İdare Dergisi*, S. 437, Ankara.
74. *Din Görevlisi El Kitabı*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2. Baskı, Ankara 1998.
75. *Dini Kavramlar Sözlüğü*, "İmam" md., Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2006.
76. Dursun, D. (1992), *Siyasi İdari Sistemlerin İlişkileri Açısından Din Bürokrasisi*, İşaret Yayınları, Ankara.
77. *Düstur*, III Tertip, C. V, s. 665.
78. Ebû Davud, Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî (V. 275 / 888), *es-Sünen*, I-V, Çağrı Yayınları, İstanbul 1992.
79. Ege, R. (2012), *Din Eğitimi El Kitabı*, (Ed.: Recai Doğan, Remziye Ege), Grafik Yayınları, Ankara.
80. *Eğitim Terimleri Sözlüğü*, "Hizmet İçi Eğitim" md., Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1974.
81. Erdem, A. R. (1997), "Stratejik İnsangücü Planlaması-Verimlilik İlişkisi", *MPM Verimlilik Dergisi*, S. 3, Ankara.
82. Ergin, C. (1993), "Doktor ve Hemşirelerde Tükenmişlik ve Maslach Tükenmişlik Ölçeğinin Uyarlanması", VII. *Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları*, (Der.: R. Bayraktar ve İ. Dağ), Türk Psikologlar Derneği Yayını, Ankara.
83. Ergül, H. F. (2006). "İşletmelerde Eğitim Etkinliğinin Değerlendirilmesi", *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, S 7.
84. Ersen, H. (1997), *Toplam Kalite ve İnsan Kaynakları Yönetimi İlişkisi, Verimli ve Etkin Olmanın Yolu*, Sim Matbaacılık, 2. Baskı, İstanbul.
85. Ersöz, İ. (1991), "Üstün Vasıflı Din Görevlisi İhtiyacı ve Yetiştirilmesi", I. *Din Öğretimi ve Din Hizmetleri Semineri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
86. Eryılmaz, B. (2003), *Kamu Yönetimi*, Erkam Matbaası, İstanbul.
87. Farber, B. (1984), *Teacher Burnout: Assumptions, Myths, and Issues*, Teachers College Record, 86(2).
88. Freudenberger, H. J. (1974), "Staff Burn-Out" *Journal Of Social Issues*, ss. 159-165.
89. Gözübüyük, A. Ş. (2000), *Açıklamalı Türk Anayasaları 1961 Anayasası*, 154. md., Turan Kitapevi, Ankara.
90. -----, (1987), *Yönetim Hukuku*, Sevinç Matbaası, Ankara.
91. Green, S. B.; Salkind, N. J. (2010), *Using SPSS for Windows and Macintosh: Analyzing and Understanding Data*, Sixth Edition, Prentice Hall.
92. Gül, H. (2000), "Türkiye' de Kamu Yönetiminde Hizmet İçi Eğitim", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, İzmir.
93. Halıcı, A.; Delil, Y. (2000), "İnsan Kaynaklarının Eğitimi ve Geliştirilmesi: Başkent Üniversitesi Hastanesi Sekreterlerine Yönelik Bir Uygulama", I. Ulusal Büro Yönetimi Eğitimi Kongresi, Antalya, 17-19.

94. Halıcı, N. (1991), *Hizmet İçi Eğitim ve PTT Örneği*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
95. Hesapçıoğlu, M. (1984), *Türkiye’de İnsangücü ve Eğitim Planlaması*, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No. 127, Ankara.
96. Himmetoğlu B. A. (1979). *Personel Yönetimi (Temel İlkeler ve İşlevler)*, Ege Üniversitesi İşletme Fakültesi Resmi Teksir Yayınları, İzmir.
97. *Hizmetiçi Eğitim Kuruluş Gelişme ve Faaliyetler*, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1988.
98. *İdarenin Yeniden Düzenlenmesi İlkeler ve Öneriler, İdari Reform Danışma Kurulu Raporu*, (1972), TODAİE Yayınları, No. 123, Sevinç Matbaası, Ankara.
99. Kalkandelen, H. (1979), *İşletmeler, KİT’ler, Kamu Kuruluşları İçin Hizmet İçi Eğitim El Kitabı*, Ajans Türk Gazetecilik ve Matbaacılık Sanayi, Ankara.
100. ----- (1985), “Yöneticilerin Yetiştirilmesi-Geliştirilmesi”, *Amme İdaresi Dergisi*, TODAİE Yayınları, C. XVIII, S 2, Ankara.
101. *Kamu Yönetimi Araştırması Genel Raporu*, (1991), TODAİE Yayınları, No. 238, DİE Matbaası, Ankara.
102. KARASAR, Niyazi, *Bilimsel Araştırma Yöntemi*, Nobel Yayınevi, 11. Baskı, Ankara 2002.
103. Karlık, H. (1992), “Meslek Olarak Din Görevlisi Kavramı”, *Din Öğretimi Dergisi*, S. 36, Ankara.
104. Kayadibi, F. (2000), *Yaygın Din Eğitiminde Cami ve Görevlileri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
105. Kayıklık, H. (2007), “Din Görevlilerinde Tükenmişlik”, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. VII, S. 2, ss. 1-19, Adana.
106. Kestane, D. (2001), “Modern Kamu Yönetiminin Tamamlayıcı Bir Unsuru Olarak Hizmet İçi Eğitim ve Türk Kamu Kesiminde Sistemin Görünümü”, *Maliye Dergisi*, S. 136, Ankara.
107. Kılavuz, M. A. (2003), “Yetişkin Din Eğitimcilerinde Bulunması Gereken Özellikler”, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XII, S. I, ss. 135-152, Bursa.
108. Kılıç, A. F. (2005), *Türkiye’de Din Devlet İlişkilerinde Yönetici Seçkinlerin Rolü*, DEM Yayınları, İstanbul.
109. Köylü, M. (1990), “Din Görevlilerinde Bulunması Gereken Nitelikler”, *On-dokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 4, ss. 135-154, Samsun.
110. Kulavuz, D. (2006), *Exploring Burnout and Participation in Professional Learning Activities Among University Prep Turkish EFL Instructors*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
111. *Kur’an-ı Kerim ve Türkçe Meali*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara 2009.
112. *Kuruluştan Günümüze Diyanet İşleri Başkanlığı Tarihçe-Tekilat-Hizmet ve Faaliyetler (1924-1997)*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1999.

113. Küçükahmet, L. (1992), *Hizmetiçi Eğitim Teori ve Uygulamaları*, Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Matbaası, Ankara.
114. Küçükaşçı, M. S. (2000), "Müezzin" md., *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XXXI, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2000.
115. Leiter, M. (1991), The Dreams Denied: Professional Burnout and the Constraints of Human Service Organizations, *Canadian Psychology*, S. 32(4).
116. Leiter, M.; Meechan, K.A. (1986), "Role Structure and Burnout in the Field of Human Services", *The Journal of Applied Behavioral Science*, S. 22 (1).
117. Maslach, C. (1982), *The Cost of Caring*, Englewood Cliffs, NY: Prentice Hall.
118. Maslach, C.; Jackson, S. E. (1986), *The Maslach Burnout Inventory*, 2nd Edition, Palo, Alto, CA: Consulting Psychologist Press.
119. Matthews, D. B. (1990), "A Comparison of Burnout in Selected Occupational Fields", *The Career Development Quarterly*, S. 38(3).
120. Mayring, P. (2000), *Nitel Sosyal Araştırmaya Giriş*, (Çev. Adnan Gümüş, M. Sezai Durgun), Baki Kitabevi, Adana.
121. Mert, H. (1991), "Diyanet İşleri Başkanlığının Türkiye'nin Manevi Hayatındaki Yeri, Resmi Statüsü ve Fonksiyonu", *Din Eğitimi ve Din Hizmetleri Semineri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara.
122. Oğuzkan, F. (1974), *Eğitim Terimleri Sözlüğü*.
123. Onaran, O. (1967), *Yönetici Sınıfın Eğitimi*, Belçika, Fransa, İngiltere ve Türkiye, TODAİE Yayınları, Ankara.
124. Onay, A. (2008), "Cami Eksenli Din Hizmetleri", *I. Din Hizmetleri Sempozyumu (3-4 Kasım 2007)*, I-II, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, ss. 258-276, Ankara.
125. Ögüt, S. (2000), "İmam" md., *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XXII, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul.
126. Önder, M. (1995), Murat, "Üst Düzey Yöneticilerin Yetiştirilmesi ve Geliştirilmesi: Bazı Ülkelerde ve Türkiye'de Durum", *Türk İdari Dergisi*, S. 409, Ankara.
127. Özcan, M. (1989), *Din Görevlisinin El Kitabı*, Sabır Yayınları, İstanbul.
128. Özçelik, D. A. (1998), *Ölçme ve Değerlendirme*, ÖSYM Yayınları, Ankara.
129. Özdemir, S. (1997), "Her Organizasyon Hizmetiçi Eğitim Yapmalıdır", *Milli Eğitim Dergisi*, S. 133 (1), ss. 17-19, Ankara.
130. Öztürk, M.; Sancak, S. (2007), "Hizmet İçi Eğitim Uygulamalarının Çalışma Hayatına Etkileri", *Yaşar Üniversitesi Dergisi*, C. II, S. 7, İzmir.
131. Öztürk, N. K. (1999), "Kamu Yönetiminde İnsan Kaynakları Yönetimi", *Türk İdare Dergisi*, S. 424, Ankara.
132. Pehlivan, İ. (1994), "Hizmet İçi Eğitim Siyaseti (Politikası) ve Geliştirilmesi", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C. XXVII, S. 1, Ankara.
133. ----- (1992), "Hizmet İçi Eğitim-Verimlilik İlişkisi", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, Cilt: XXV, S. 1, Ankara.

134. ----- (1997), "Örgütsel ve Bireysel Gelişme Aracı Olarak Hizmet İçi Eğitim", *Amme İdaresi Dergisi*, S 30/4, Ankara.
135. ----- (1997), "Türk Kamu Kesiminde Hizmet İçi Eğitim Sorunları Araştırması", *MPM Verimlilik Dergisi*, S. 3, Ankara.
136. Peker, Ö. (1991), "Kamu Kuruluşlarında Hizmet İçi Eğitimin Yapısı ve İşleyişi", *Amme İdaresi Dergisi*, C. IV, S. 4, Ankara.
137. Rickman, H. P. (2000), *Anlama ve İnsan Bilimleri*, (Çev. Mehmet Dağ), Etüt Yayınları, Samsun.
138. Sabuncuoğlu, Z. (2005), *İnsan Kaynakları Yönetimi*, 2. Baskı, Alfa Aktüel Yayınevi, Bursa.
139. Sarpdağ, M. (2005), "Hizmet İçi Eğitim ve Kalite Kavramları", *Çağın Polisi Dergisi*, C. IV, S 44.
140. *Sebilü'r-Reşad*, C. XIII, S. 325.
141. Serin, N. (1979), *Eğitim Ekonomisi*, A.Ü. Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları, No. 77, Ankara.
142. Shirom, A. (1989), Burnout in Work Organizations. In C.L. Cooper & I. Robertson (Eds.), *International Review of Industrial and Organizational Psychology* (pp. 25-48), New York, Wiley.
143. Şahin, M. (1996), "Öğretmen Eğitiminde Hizmetiçi Eğitimin Yeri ve Önemi", *Çağdaş Eğitim Dergisi*, S. 226 (11), ss. 129-154.
144. Şenatalar, F. (1978), *Personel Yönetimi ve Beşeri İlişkiler*, 2. Baskı, İstanbul Üniversite Kitabevi, İstanbul.
145. Taberî, Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr (1405), *Câmiu'l-Beyân an Te'vili Âyi'l-Kur'ân*, I-XXX, Dâru'l-Fikr, Beyrut ty.
146. Tanyeli, H. (1970), *Personel Eğitimi İlkeler, Metotlar, Teknikler*, B.T.İ. Yayıncılık, Ankara.
147. Tarhanlı, B. İ. (1993), *Müslüman Toplum Laik Devlet-Türkiye'de Diyanet İşleri Başkanlığı*, İstanbul.
148. Taşkın, E. (1993), *İşletme Yönetiminde Eğitim ve Geliştirme*, Der Yayınları, İstanbul.
149. Tavşancıl, E.; Aslan, A. E. (2001), *İçerik Analizi ve Uygulama Örnekleri*, Epsilon Yayınları, İstanbul.
150. Taymaz, H. (1997), *Hizmet İçi Eğitim Kavramlar, İlkeler, Yöntemler*, Tapu Kadastro Vakfı Matbaası, Ankara.
151. ----- (1981), *Hizmet İçi Eğitim: Kavramlar, İlkeler, Yöntemler*, Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları, No: 94, Ankara.
152. ----- (1997), *Hizmet İçi Eğitim, Kavramlar İlkeler, Yöntemler*, Tapu Kadastro Vakfı Matbaası, Ankara.
153. ----- (1984), "Hizmet İçi Eğitim İhtiyacının Saptanması", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, ss. 181-213, Ankara.
154. ----- (1981), "Hizmet İçi Eğitim Planı, Yıllık ve Öğretim Programı", *Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C. XIV, S 1-2, Ankara.

155. ----- (1983), "Yıllık Hizmet İçi Eğitim Programı", *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, C. XVI, S 2, Ankara.
156. Tetik, H. (2000), "Osmanlılardan Günümüze İmam-Hatiplik", *Diyanet İlmi Dergi*, C. XXXVI, S. 3, Ankara.
157. ----- (1998), "Yaygın Din Eğitiminde Cami Görevlileri-Cemaat İletişiminin Önemi", *Diyanet İlmi Dergi*, C. XXXIV, S. 2, ss. 191-204, Ankara.
158. Tirmizî, Ebu İsa Muhammed b. İsâ b. Serve, (V. 279 / 892), *es-Sünen*, I-V, Çağrı Yayınları, İstanbul 1992.
159. Tortop, N. (2005), *Kamu Personel Yönetimi-İnsan Kaynakları Yönetimi*, Yargı Yayınları, Ankara.
160. ----- (1988), *Mahalli İdareler*, İlk-San Matbaası, Ankara.
161. -----, (1989), *Personel Yönetimi*, İlk-San Matbaası, Ankara.
162. Tortop, N.; Aykaç, B; Yayman, H.; Özer, A. (2006), *İnsan Kaynakları Yönetimi*, Nobel Yayınları, Ankara.
163. Tosun, K. (1990). *Yönetim ve İşletme Politikası*, İşletme Fakültesi Yayın No: 232, İşletme İktisadı Enstitüsü Yayın No: 125, Yön Ajans, İstanbul, 1990,
164. Turnipseed, D. L.; turnipseed, P.H. (1991), "Personal Coping Resources and the Burnout Syndrome", *Journal of Social Behavior and Personality*, Vol. 6, No.3.
165. Tutum, C. (1979), *Personel Yönetimi*, TODAİE Yayınları, Ankara.
166. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük* (I-II), "Din Adamı" md., 9. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1998.
167. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük* (I-II), "Diyalog" md., 9. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1998.
168. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük* (I-II), "İmam" md., 9. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1998.
169. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük* (I-II), "Müezzin" md., 9. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1998.
170. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük*, "Empati" md., 10. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
171. *Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük*, "Hizmet İçi Eğitim" md., 10. Baskı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2005.
172. Uşun, S. (2004), "Hizmet İçi Eğitimde Bilgisayar Destekli Öğretime Yönelik Personel ve Yönetici Görüşleri", *Kastamonu Eğitim Dergisi*, C. XII, S. 1, ss. 19-30, Kastamonu.
173. Ünüsan, Ç. (1989), *Sanayi İşletmelerinde Personel Eğitimi Ve Ülkemizdeki Sanayi İşletmelerinde Personel Eğitimi Uygulamaları*, Kalite Matbaası, Ankara.
174. Yağcı, E. (1992), "Kamu Kurum ve Kuruluşlarındaki Hizmet İçi Eğitim Etkinlikleri", *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, S. 9, ss. 249-256, Ankara.
175. Yalın, H. İ. (2001), "Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi", *Milli Eğitim Dergisi*, S 150, Ankara.

176. Yıldırım, C. (1999), *Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme*, 4. Baskı, ÖSYM Yayınları, Ankara.
177. Yılgin, M. /1997), *Din Eğitimi Açısından Din Görevlilerinin Mesleki Yeterlilikleri ve Cemaatle Olan İlişkileri*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
178. Yılmaz, Ö. (2007), “Din Hizmetinin İlim-Amel-Gönül Boyutu”, *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XI, S 2, Sivas.
179. Yücel, İ. (1994), “Diyanet İşleri Başkanlığı” md., *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. IX, İstanbul.
180. Yücel, T. (1989), “TODAİE’de Hizmet İçi Eğitim”, *Amme İdaresi Dergisi*, TODAİE Yayınları, C. XXII, S. 1, Ankara 1989.
181. Yüksel, Ö. (1999), *Uluslararası İşletme Yönetimi ve Türkiye Uygulamaları*, Gazi Kitabevi, Ankara.
182. *Zabıt Ceridesi*, C. 7/1, s. 23.
183. Zengin, Z. S. (2011), “Cumhuriyet Döneminde Türkiye’de Kur’an Kurslarının Kurulması ve Gelişimi”, *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. XI, S. 2, ss. 1-26, Adana 2011.

3. İnternet

184. 01.07.2006 tarihli ve 26215M. sayılı Resmî Gazete.
185. Aytaç, Tufan, “Hizmet İçi Eğitim Kavramı ve Uygulamada Karşılaşılan Sorunlar”, <http://yayim.meb.gov.tr/dergiler/147/aytac.htm>, Erişim Tarihi: 22.05.2010.
186. Devlet Memurları Eğitimi Genel Planı, http://www.tkgm.gov.tr/egitim/belgeler/dpb_egitim_plan.pdf, Erişim Tarihi: 17.05.2010.
187. <http://diyanet.gov.tr/turkish/dinhizmetleriweb/giris.htm>, Erişim tarihi: 05.04.2012.
188. <http://egitimhizmetleri.diyanet.gov.tr/sayfa/488>.
189. <http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan9.pdf>, Erişim tarihi: 20.09.2011.
190. <http://ekutup.dpt.gov.tr/plan/plan9.pdf>, Erişim tarihi: 20.09.2011.
191. http://manevibakim.com/bilim_alanlari/sosyal_bakim/makale_01.asp, Erişim tarihi: 05.11.2011.
192. <http://sozluk.net/ingilizce/in-service%20training.html>, Erişim tarihi: 11.09.2011.
193. <http://stratejigelistirme.diyanet.gov.tr/sayfa/57/istatistikler>.
194. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
195. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
196. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi-icerik-imam-hatiplik-yeterlikleri-206.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
197. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-adaylik-egitimi-175.asp>, Erişim tarihi: 10.04.2012.

198. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-kur-ani-kerim-hizmet-ici-egitim-kurslari-176.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
199. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-tashih-i-huruf-kurslari-177.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
200. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-ihstias-kurslari-190.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
201. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-yabanci-dil-agirlikli-hizmet-ici-egitim-kurslari-191.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
202. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-canli-yayinla-uzaktan-egitim-192.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
203. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-egitimcilerin-egitimi-193.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
204. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-yurt-disindan-gelen-mahalli-din-gorevllilerinin-egitimi-194.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
205. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-bilgilendirme-ve-degerlendirme-toplantilari-195.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
206. <http://www.diyanet.gov.tr/turkish/dinegitimi/din-egitimi-dairesi-baskanligi---icerik-personelin-egitim-seviyelerinin-yukseltilmesi-196.aspx>, Erişim tarihi: 10.04.2012.
207. <http://www.ena.fr/index.php?/fr>.
208. http://www.mersin.gov.tr/portal/article_read/yaman.html, Erişim tarihi: 08.06.2010.
209. <http://www.nedirnedemek.com/hizmet-i%C3%A7i-e%C4%9Fitim-ne-dir-hizmet-i%C3%A7i-e%C4%9Fitim-ne-demek>, Erişim tarihi: 07.02.2012.
210. <http://www.sil.org/lingualinks/literacy/referencematerials/glossaryofliteracyterms/WhatIsInServiceTraining.htm>, Erişim tarihi: 13.02.2012.
211. Ören, Kenan, <http://www.yeniasya.com.tr/2007/01/13/kariyer/h1.htm>.
212. Urhan, V. F.; “Türkiye’de Yerel Yönetimlerin Yeniden Yapılandırılması”, Sayıştay Dergisi, S. 70,s:88, <http://www.sayistay.gov.tr/yayin/dergi/icerik/der70m4.pdf>, Erişim Tarihi: 25.01.2010
213. www3.kalkinma.gov.tr/DocObjects/view/15089/Onuncu_Kalkinma_Planı.pdf, Erişim Tarihi: 12.12.2019.
214. Yaman, E. “Mahalli İdare Temsilcilerinin Hizmet İçi Eğitimi”, http://www.mersin.gov.tr/portal/article_read/yaman.html, Erişim tarihi: 08.06.2010.